

Riia

tähelepanuväärsemad kohad

01 — Riia loss

📍 Pils iela 1/3

1201. aastal asutati Daugava jõe kaldale uus linn – Riia. Veidi üle saja aasta hiljem alustas Liivi ordu sellesse kohta oma residentsi ehitamist. Linnus on sajandite jooksul üle elanud erinevaid valitsejaid ja mitmeid sõdu, seda on ka mitmeid kordi laastatud, aga alati taas üles ehitatud. Alates 1922. aastast on Riia loss olnud Läti presidendi residents, välja arvatud 50-aastaselt Nõukogude võimu perioodil, mil nendes ruumides tegutses Pioneeriloss. Praegu käib lossi hoolikas renoveerimine, et taastada hoone endine hiilgus. Lossi Pühavaimu tornis lehvib alati Läti Vabariigi lipp ja ka Läti presidendi lipp, kui president on Lätis.

02 — Kolm Venda

📍 Mazā Pils iela 17, 19, 21

Elumajakompleksi Kolm Venda nimi tekkis sarnaselt Tallinna vanalinnas asuvale laohoonetekompleksile Kolm Õde. Tegemist on Riia vanima elamukompleksiga. Kõik hooned on ehitatud erineval sajandil, neist vanim, gooti niššide ja astmetega "vanem vend" on ehitatud 1490. aasta paiku. Praegu asub hoonetes Arhitektuurimuuseum, mida külastades saab heita pilgu muuseumi näitusesaali.

03 — Toomväljak

Toomväljak loodi küllaltki tiheda hoonestusega vanalinnas 1930. aastatel, mil lammutati mitu vana hoonete kvartalit. Väljaku serval kõrgub muljetavaldav Toomkirik, mida hakati ehitama 1211. aasta paiku. Oma löpliku välimuse omandas Toomkirik sajandite jooksul, ühendades endas romaani, gooti, baroki ja juugendstiili tunnused. Kirik on tähelepanuväärne oma 1884. aastal ehitatud oreli poolest. See on näide hilisromantilise perioodi orelehituse tippsaavutustest, millele on Euroopas samaväärset raske leida. Suurejoonelisel muusikariistol on neli manuaali ehk klaviatuuri, 124 registrit ning 6718 erinevas mõõdus puit- ja metallvilet. Toomkirikus annavad regulaarselt kontserte maailmatasemel muusikud.

04 — Kunstimuuseum Riia Börs

📍 Doma laukums 6

Kunstimuuseum Riia Börs on üks linna menukamaid muuseume, sellel on eriline aura, mille loob luksusliku, ajaloolise interjööri ja kvaliteetsete klassikaliste kunstiteoste harmoonia. Muuseumihoone ehitati 19. sajandi keskel, jälgendades rikkust ja külluslikkust sümboliseeriva Veneetsia renessansi palazzo arhitektuurseid vorme. Muuseumis on kuus püsినäitust: Antiikkunsti kabinet, Egiptuse kabinet, Euroopa ja Aasia kunsti galeriid, Höbedakabinet, Nikolai Roerichi maalide galerii. Praegu korraldatakse muuseumis regulaarselt rahvusvahelisi näituseprojekte ning kultuuri- ja kunstiüritusi, sealhulgas haridusprogramme ja loomingulisi töötubasid.

05 — Riia Ajaloo- ja laevandusmuuseum

📍 Palasta iela 4

Muuseum, mille algusaeg ulatub aastasse 1773, on Läti vanim avalik muuseum ja üks vanimaid Euroopas. Muuseum on osa olulisest 13.–20. sajandil ehitatud Riia Toomkiriku hooneteansamblist, mis koosneb kirikust, gooti ristikäigust ja muuseumist, mille uhkuseks on 18. sajandist pärinev klassitsistlikus stiilis Sammassaal, mis on ehitatud kunagise kloostrihoonde asemele. Muuseumi 16 saali ekspositsioonides saab igaüks tutvuda Riia linna enam kui 800-aastase looga ning heita pilgu laevanduse ajaloole ja traditsioonidele.

06 — Püssirohutorn

📍 Smilšu iela 20

Torni ajalugu ulatub 1330. aastasse, see on kunagisest Riia kaitsemüüri 28 tornist ainus eraldiseisev torn. Algselt nimetati seda Liivatorniks, tõenäoliselt tänu torni vastas asuvatele liivamägedele. Oma praeguse nime sai torn 16. sajandil, mil seal hoiti arvatavalt püssirohtu, või hoopis talumatust pulbrisuitsust, kuna olevat lastud kõigist 11 kahurist korraga. 1919. aastast asub tornis Läti sõjamuuseum ning 1937. aastal ehitati sellele lisahoone, kus paikneb praegu suurem osa ekspositsioonidest.

07 — Vabadussammas

18. novembril 1935. aastal avatud vabadussammas on Läti iseseisvuse, vabaduse ja rahvusliku ühtsuse sümbol. Ausammas püstitati täielikult rahva annetatud vahenditega. Esimese vabariigi aegne Läti rahva toetus oli hämmastav, kokku annetati umbes 3 miljonit latti. Ausammas on püstitatud Läti vabadusvõitluses langenud sõduritele ning see koosneb kolmeteistkümnest skulptuuri- ja bareljeefigrupist, millel on kujutatud Läti ajaloo- ja kultuurisümboleid.

08 — Liivi väljak

Liivi väljak rajati pärast Teist maailmasõda, see on 8 tänava ristumiskoht, mida ümbritseb säilinud huvitav 18. sajandi elumajadekompleks. Väljaku kõrval asub 19. sajandi teisel poolel luksuslikus Tudori stiilis ehitatud Suurgild (kaupmeeste vennaskond) ja Väikegild (käsitöölise vennaskond) ning vanim väljaspool Venemaad asuv vene draamateater – Mihhail Tšehhovi Riia Vene teater. Väljaku keskele on lainelise muustrina loodud lillepeenrad ja laotud kivisillutus, mis sümboliseerib siin kuni 18. sajandini voolanud Rīdzene jõge. Riia linna nimi pärineb Rīdzene jõe nimest. Kalēju tänava äärne hooneosa rajati endise Riia kaitsemüüri äärde, mis kaotas oma tähenduse 17. sajandil.

09 — Raeväljak

Raeväljak on olnud sajandeid Riia peamine kauplemisskoht. Teise maailmasõja ajal väljak ja selle ajaloolised hooned hävisid, kuid tänaseks on suur osa ajaloolistest hoonetest ja objektidest täielikult taastatud. Väljaku keskne hoone – Raekoda – taastati 2003. aastal ja seal tegutseb praegu Riia linnavalitsus. Väljaku keskel on Rolandi kuju, mis sümboliseerib õiglust ja linna iseseisvust. Esimene Rolandi puukuju püstitati Raeväljakule 15. sajandi lõpus, 1897. aastal asendati see kivikujuga ja praegu ehib väljakut selle täpne koopia. Raeväljakul asub vaatega Daugava jõe 1993. aastal asutatud Läti Okupatsioonimuseum, mis tutvustab Läti riiki, rahvast ja maad erinevate võimude okupatsiooni ajal aastatel 1940–1991.

10 — Mustpeade maja 📍 Rätslaukums 7

Mustpeade maja ehitati 1334. aastal Riia erinevate ühiskondlike organisatsioonide kohtumispaiaks ning oli tol ajal linna luksusliikum ja mainekaim hoone. Mustpeade ühendusest, kuhu kuulusid noored vallaselised kaupmehed, kullassepad ja laevakaptenid, sai selle maja rentnik 15. sajandi lõpus. Teise maailmasõja ajal hoone hävis ning 1999. aastal ehitati see uuesti üles, taastades hoone endise luksuslikkuse. Hoone külastajatel on praegu võimalik minna rännakule läbi sajandite ning teha tutvust hoone arhitektuuriliselt uhke fassaadi, taastatud saalide ja peosaalide ning säilinud ajalooliste keldritega.

11 — Püha Peetri kirik 📍 Reformācijas laukums 1

Püha Peetri kirikut on kirjalikes allikates esmakordselt mainitud 1209. aastal. 15. sajandil laiendati kirikut oluliselt ning see omandas selgelt eristuva gooti ilme. Riia üheks sümboliks on kiriku teravatipuline barokkstiilis torn, mis on sajandite jooksul korduvalt kannatada saanud, seda eriti pikselöökidest – Peetri kiriku torni on pikne lõõnud kokku 6 korda. Peetri kiriku torn oli kuni Teise maailmasõjani Euroopa kõrgeim puidust torn. Teise maailmasõja ajal kirik põles, mistõttu tuli torn uuesti ehitada. 1973. aastal, mil lõppesid viimased ümberehitustööd, paigaldati kiriku torni lift, mis viib külastajad vaateplatvormile, kust avaneb imeline vaade vanalinna punastele katustele ja Daugava jõe.

12 — Konvendi hoov

Konvendi hoov asub linna vanimas osas. Selles kohas asus algselt Mõõgavendade ordu loss, mis ehitati 13. sajandil ja mis sama sajandi lõpus hävis. Konvendi hoovi nimi pärineb 14. sajandil siin asunud Püha Vaimu konvendist. Tänapäeval asub Konvendi hoovis Riia Portselanimuseum, kus saab tutvuda Riia portselanitootmise ajalooga. Skärņu tänava pool asub Dekoratiivkunsti ja disaini muuseum. Muuseumi ekspositsioon kajastab Läti juhtivate dekoratiiv- ja disainikunstnike loomingut.

13 — Läti Rahvusooper

Aspazijas bulvāris 3

Linnakanali kõrval asub ooperimaja, Läti muusika- ja kultuurielu uhkus. Hoone ehitati 1863. aastal Riia Saksa Linnateatrina. Muljetavaldav ehitis peegeldab Euroopa traditsioonilist ettekujutust teatrihoonest kui kunstitemplist 19. sajandi esimesel poolel. Ooperisaalis on suurepärase akustika, mis võimaldab kohapeal nautida maailmatasemel ooperi- ja balletietendusi ning erinevaid kontserte. Läti Rahvusooper ja -ballett hoiab au sees klassikalise ja romantilise ooperi ja balleti traditsioonilisi väärtusi, ehkki ka kaasaegses väljendusvormis etendused ei ole siin võõrad.

14 — Jugendstiil

Alberta, Elizabetes iela

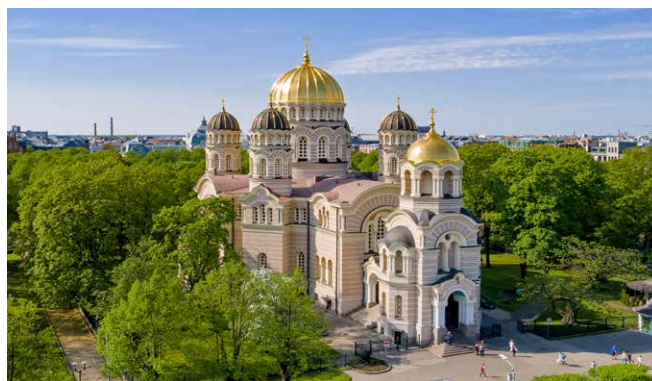
20. sajandi algul Euroopasse jõudnud uus kunstistiil oli Riias eriti laialt ja värvikalt levinud. Ajavahemikku 1898–1915 võib Riias nimetada juugendliikuks perioodiks. Juugendstiili areng Riias langes kokku enneolematu majanduse õitsenguga linna ajaloos. Juugendstiili õitsenguajal ehitati juugendstiilis umbes kolmandik Riia kesklinna hoonetest, muutes nii linna peamiseks juugendi vaatamisväärsuste sihtkohaks Euroopas. Paljud kõige ilmekamad hooned asuvad Elizabeteses ja Alberta tänava piirkonnas, aga pilku ülespoole heites leiab juugendstiilis hooned ka mitmel pool Riia kesklinnas. Läti tuntuimad juugendstiili arhitektid olid Konstantin Pēkšēns, Mihails Eizenšteins, Eizēns Laube.

15 — Läti Rahvuslik Kunstimuuseum

Jaņa Rozentāla laukums 1

Muuseumihoone on ehitatud 1905. aastal ja see on esimene spetsiaalselt kunstimuuseumi tarbeks ehitatud hoone Baltikumis. Muuseumi ekspositsioon annab olulise sissevaate Läti kunstiajalukku 18. sajandi keskpaigast tänapäevani, kajastades eriti laialt kunsti arengut 20. sajandil. Muuseumi hoidlas on enam kui 52 000 maalikunstniku ja skulptori tööd Lätist, Baltimaadest ja Venemaalt. 2016. aastal toimus hoone ulatuslik restaureerimine ja maa-aluse juurdeehituse väljaehitamine. Praegu tegutseb muuseum ka kultuuri- ja hariduskeskusena, kus toimuvad regulaarsed kunstinäitused, haridustegevused ja kultuuriüritused.

16 — Kristuse Sündimise katedraal

Brīvības bulvāris 23

Kristuse Sündimise katedraal on Riia suurim õigeusu pühakoda. Katedraali interjäär on väga luksuslik ja kõrge kunstiväärtusega, seinu kaunistavad Bütsantsi stiilis vanakristlike ornamentidega freskod. Katedraal elas Nõukogude aja üle planetaariumi ja kohvikuna ning pühitseti uuesti 2000. aastal, mil kirikust sai taas ikooniline sakraalehitus, kus toimuvad regulaarselt õigeusu jumalateenistused.

17 — Bergi Basaar

📍 Elizabetese tänaval
K. Barona ja Marijase
tänaval vahel

Elegantne Bergi Basaar on ajalooliselt olnud hoonetekompleksi ja jalakäijate tänavatega kaubatänav, mille rajas 1887.–1900. aastatel ärimees Kristaps Bergs. Lühikese ajaga sai piirkonnast arvestatav osa linnast tänu mitmetele uuendustele nagu linna esimene kütusepump ning esimene veevõrk ja kanalisatsioon. Praegu saavad Bergi Basaari külastajad ostelda väikestes moebutiikides, külastada mõnda linnaelanike lemmikrestorani ja -kohvikut või võtta ette jalutuskäik mööda linna südames asuvat rahuoaasi.

18 — Riia Keskurg

Riia Keskurg on üks Euroopa suurimaid ja vanimaid turgu. Kahest ajaloolisest tšepeliinigaarist loodi viis toiduturu vajadustele vastavat paviljoni Alates 1930. aastast, mil turg oli valmis külastajaid vastu võtma, võisid riialased uhkustada tollal Euroopa moodsaima ja suurima turuga. Tänapäeval on Riia Keskurg äärmiselt värvikas koht, mis on läbi aegade olnud hinnatud nii linnakodanike kui ka turistide seas. Turu erilise atmosfääri loob kohalike tootjate lai kaubavalik, endisaegne aura ning maitse- ja heliabukett, mis rõõmustab iga turukülastajat.

Foto: Reinis Hofmanis

19 — Lätis Rahvusraamatukogu

📍 Mükusalas iela 3

Vanalinnas vastas Daugava vasakul kaldal kõrgub Lätis Rahvusraamatukogu (LNB) uus hoone, mis on üks Lätis suurejoonelisemaid kultuuri- ja teadusehitisi. Hoone kuju sisaldab metafoore ja viiteid tähenduslikule lätis rahvajutule "Kuldhobune", kujutades klaasmäge või sümbolset valguse lossi. Rahvusraamatukogu külastajatel on võimalus külastada erinevaid temaatilisi lugemissaale, mis pakuvad raamatuid, perioodikat, heli- ja videosalvestisi ning haruldusi. Klassikalise raamatukogu funktsioonid on ühendatud kaasaegse kultuuri- ja teabekeskuse tegevusega, korraldatakse konverentse, festivale ning erinevaid temaatilisi näitusi.

20 — Āgenskalnsi turg

📍 Nometņu iela 64

Alates 1898. aastast avatud Āgenskalnsi turg on naabuskonna suurim ja vanim turg, millel on riikliku kultuurimälestise staatus. Aastatel 2018–2022 toimusid turu ajaloolises paviljonis ulatuslikud renoveerimistööd, mille käigus säilitati hoone ajalooline iseloom ja taastati interjööri algne majesteetlikkus. Renoveeritud paviljoni esimesel korrusel pakuvad talunikud ja väiketootjad ostjatele värsked köögivilju, marju, puuvilju, piimatooteid, liha ning palju muid maitsevaid ja omanäolisi tooteid. Hoone teisel korrusel saab aga turuhõngus einestada ja jooke nautida.

21 — Kīpsala

Kīpsala asub Zunda kanali ja Daugava jõe vahel, saar on ligi 200 ha suur, 2,7 km pikk ja 500 m lai. Ajalooliselt oli saare elanike tegevus seotud peamiselt mere ja Daugava jõega. Siin elas Žanis Lipke, kes päästis Teise maailmasõja ajal kümnete inimeste elud. Žanis Lipke memoriaal (Mazais Balasta dambis 8) on peidetud Kīpsala kitsastele tänavatele, sümboolselt rekonstrueeritud keskkonda, kus varjasid end päästetud juudid. Askeetlik puitehitis meenutab kaldale tõmmatud ja kummuli pööratud paati – justkui paat oleks oma ülesande täitnud.

22 — Kalnciemsi kvartal

📍 Kalnciema iela 35, 37

Võluv Kalnciemsi kvartal asub Pardaugavas. Kalnciema ja Melsnīla tänava ristumiskohas asuv kvartali renoveeritud puithoonetekompleks on 19. sajandi Lääne-Euroopa hilisklassitsismi stiilis puitarhitektuuripäränd. Kvartali puithoonete taaselustamine algas 2001. aastal ja renoveerimine sai alguse eraalgatusena. Praegu on kõigil võimalik tutvuda viie renoveeritud puithoonega, mis ümbritsevad väikese õunaaiaga hoovi, aga ka nautida kunstinäitust galeriis või veeta rahulik pärastlõuna veinikohvikus. Kalnciemsi kvartalis toimub laupäeviti iganädalaselt turg, regulaarselt toimuvad kunstinäitused, üritused peredele ja lastele, seminarid ning suviti vabaõhukontserdid.

23 — Riia loomaaed

📍 Meža prospekts 1

Riia loomaaed avati 1912. aastal. See asub linna rohelisemas piirkonnas Mežaparksis Kīšezeri järve kaldal asuvas männimetsas. Loomaaias on üle 3000 looma erinevatelt kontinentidelt. See on avatud aastaringelt ja on ideaalne koht perega vaba aja veetmiseks. Iga loomaaikülastus toob endaga kaasa mingisuguse üllatuse ja uue avastuse. Suvel on see ideaalne vaba aja veetmise ja pikniku pidamise koht, talvel aga toimuvad seal spetsiaalsed Riia loomaaia talveööd.

Riia Turismiinfokeskus
Rātslaukums 6, Tel. + 371 67037900
Lahtiolekuaeg: 10:00 – 18:00
travel@riga.lv

Riia investeerimis- ja turismiagentuur
LiveRiga.com/visit

Foto:
Nimetatud objektilt, LIAA turismiosakonna ja
Riia investeerimis- ja turismiagentuuri arhiividest

06/2024

LiveRiga.com/visit

